

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Allocutiones Sacræ, Svper Evangelia Dominicarvm totius anni

Jahoda, Johann

Pragæ, [ca. 1659]

Dominica XVII. post Pentec: Solus Deus ac genuinum amoris objectum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51496](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51496)

DOMINICA XVII. POST PENTECOSTEN.

SOLUS DEVS VERUM AC GENUINUM AMORIS
OBJECTUM.*Diliges Dominum Deum.* Mat:22.

Chryso. in Psal. 41. HUMANOS inter affectus qui principem amori locum dedere, experti mihi videntur, quod ait Chrysostomus, ardentem esse naturam dilectionis. Ut enim ignis celari non potest, ita quis bene celet amorem? Ceteros ferè affectus, uti odium, iram, tristitiam, metum, facile est intra pectoris continere septa, ut qui angustiùs, quàm spatiosius habitare malint: at quantò his angustiùs sunt vasa carnis, tantò magis dilatantur spatia charitatis: unum cor amori parvum nimis hospitium est; sensus ille omnes ac membra pervadit, in oculis sedet, in auribus pervigilat, in olfactu lateat, in lingua discurret, in labijs renidet, in brachijs sudat, in pedibus volat, in pulmonibus spirat, in visceribus calet, (hinc illa phrasis: *diligo te ex totis visceribus*) in arterijs palpitat, in medullis quietcit; verbo totum hominem reddit *ολοκάρδιον*. Hinc quidam apud Smetium, ut proderet quo fuisset affectu, sepulchro suo inscribi voluit: *ολοκάρδιος*, id est, *merum cor*. Quod amulatus videtur, qui capsulae, ubi Francisci I. Galliarum Regis cor reconditum fuerat, adscripsit epigraphen: *totus hic Franciscus*. *Ολοκαρδίος* nos hodie universos cupit æterna Sapientia, dum

monet, imò mandat: *diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota mente tua, & ex omnibus viribus ac visceribus tuis*. Quem solum esse verum ac genuinum amoris objectum præsentati probabo diètionè.

Communitè Ethici ac Philosophi objectum amoris assignant *bonum ut sic*: amor enim, ut definit Aristoteles, aliud nihil est, quàm *volitio boni*; & bonum, vicissim, *id quod omnia appetunt*. Plato: *bonum*, inquit, *est, quod sibi ipsi satis est*. Diogenes: *quod naturà suà est absolutum*. Piccolominius: *perfectio nata*

Arist. lib. ... Ethic.

Et hoc rursus in duplex subdividunt; in *verum*, & *apparens* duntaxat. *Verum* nuncupant, quod non alterius, sed sui ipsius gratià est appetibile: *apparens*, quod non naturà suà, sed hominum non recta opinione est tale. E quibus definitionibus quæ evidentior inferri potest consequentia, quàm: ergo solus Deus super omnia amandus est? Quis enim naturà suà tam absolutus, ac ille? quis sibi ipsi tam sufficiens, ac ille? quis ita perfectus ac ille? quis tam propter se appetibilis atque ille?

Piccolom. grad. 8.

Bona est lux; nam *vidit Deus lucem*, quòd esset bona: bona est terra, bonæ aquarum congregationes, bona Cœli astra, bonæ animantes, bona volatilia; denique omnia quæ fecit Deus valdè bona sunt: verumtamen D. Augustino

Gen. 1.

Qq

teste

Aug. l. 13. Confess. teste, in comparatione Dei, nec pulchra sunt, nec bona sunt; imò nec sunt. Ipsa Christi Humanitas, in quam desiderant Angeli prospicere bona audire noluit; sed epitheton istud soli divinitati deberi docuit, cum adolescenti illi dixit: *nemo bonus nisi solus Deus*; quasi dixisset, ut interpretatur Augustinus: *quando me nihil aliud quam hominem putas, quid me dicis bonum? Non te facit bonum, nec beatum, nisi bonum immutabile, quod solus est Deus.* At at

Aug. lib. 3. cont. Maximin. c. 23

Judic. 18.

*Credimus, an qui amant ipsi sibi non tam somnia, quam bona fingunt? Fingunt profecto non pauci, qui cum Micha illo Deos sibi nescio quos faciunt; illud enim cuius, Deus, quod maxime colit, ait noster Cornelius. Veteres Aegyptij boves, feles, & cepas pro dijs habebant: Romani pellices & scorta pro deabus. In Italia vir opibus pollens fuit, qui equum suum ita amabat, ut ei aegrotanti aureum cubile fieri iusserit, ac cervical sericum substraverit. Cumque ipse podagra vincetus detineretur, quotidie tamen, primarios urbis Medicos advocans, ad equum visendum proreptabat, ei assidebat, palpabat, nihilque ad pellendum morbum intentatum relinquebat: majorem denique equi, quam animæ propriæ curam gessit, ac mortuum longe magis luxit, quam filium; imitatus in eo spurcissimum Caligulam, de quo ista scribuntur: *unum ex equis suis, quem velocissimum appellabat, invitabat ad cenam, ita, ut ei hordeum ex auro apponeret, fundereque vinum in poculis aureis, ac per salutem ejus & fortunam juraret, sequi eum Consulem facturum polliceretur.* Hic*

Dio Nic.

remias Drexelius feminæ meminuit, Drex. pro. dr. mort. quæ selem in tantis habebat amoribus, ut moriens ei pro honesta sustentatione ac mensa quingentos philippeos testamento legaret. Demetrius Antigoni filius præ nimio scorti cujusdam amore decubuit. Illum cum subinde Rex Pater inviseret, ante cubiculi fores scortum reperit; tum ingressus bono ægrum animo esse jubet, quod remissior venarum & arteriarum motus esse videretur. Fatente Demetrio se meliusculè habere, subridens Pater; ita est, inquit, ego eam pro foribus cubiculi inveni. Xenophon Cliniam puerum ita deperibat, ut, cum ab ejus oculis abesset, continuò lacrymaretur; protestareturque, si ea Jovis foret voluntas, ut oculis captus solum Cliniam cerneret, & ad reliqua cæcutiret; vel reliqua omnia videret, Cliniam autem intueri non posset, malle se solius Cliniaæ aspectu pasci. O amorem verè cæcum! Hinc bene de talibus cecinit ille:

Omnis amans cæcus, non est amor arbiter æquus,

Nam deforme pecus judicat esse decus.

Quisquis amat ranam, ranam putat esse Dianam,

Quisquis amat servam, servam putat esse Minervam.

Vulgò quidam dicitur amor, ea quæ pulchra non invenit, pulchra facere: sic mulier aliqua, cujus maritus Gallico morbo mirè defædatus erat, jurabat anhelitum illius videri sibi svavissimū, quem alij intolerabilem affirmabant: sed enim pulchritudo illa ac bonum nonne

Meurer in Meteorol.

Cic. in parodox. nonne merè imaginarium est ac phantasticum? Præclare M. Tullius: *non sunt bona illa dicenda, quibus abundantem licet esse miserimum: Et rursum: bona non sunt, que quis habeat, & miserimus esse possit.* Quis amabò illo miserior, qui cor suum alicui creaturæ nimium affixit? Nam, ut verissimè Comicus:

Plaut. in Mercat. Amorem hunc cuncta vitia sectari solent,
 Cura, aegritudo, nimiaq; elegantia.
 Insomnia, erumna, error, terror, & fuga,
 Ineptia, stultitiaq;, adeo & temeritas,
 Incogitantia excors, immodestia,
 Petulantia, cupiditas, & malevolentia,
 Inheret aviditas, desidia, injuria,
 Inopia, contumelia, & dispendium.

Barry solit. bagio ph. die s. diff. matut. Eadem paulò clariùs recentior spiritus Magister ita exaggerat: "an non est esse mancipium vincitumq; semper mentem habere uni creaturæ obnoxiam? ad illam noctu diuque anhelare? ijs desiderijs indormire? saepe noctem infomnem ducere? si præfens adsit, jam deserui non potest; desigi in illam obtutus debent, tangere opus est, manum apprehendere, testificari, quòd illam amemus. Si evigilamus, prima animo occurrat; si dormimus, ejus imago somniantibus obijcitur. An non ista insolens quædam servitus est? Et quidem idolorum servitus; quidquid enim præter Deum diligitur, idolum est. Hinc idola nostra appellare solemus, quæcunque præter Deum etiam sine gravi ejus offensa diligimus, ut lo-

quitur nonnemo*. Quod porro tormentum gravius esse potest, ac quando divelli oportet? Hic audire est nescio qua lamenta, & ululatus; & si quæras: quid tibi vis? cur clamas? ô infane amator; respondebit cum supradicto Micha: *Deos meos, quos mihi feci, tulistis, & omnia qua habeo, & dicitis: quid tibi est?* Fuit, qui amasiæ defunctæ imaginem pro altari suspendit, eamque ut Deam quotidie adoravit, donec dolore contabesceret. Nonne hoc erat, abominationem stare in loco sancto, uti stetit Adonidis statua in loco Christi Nativitatis, & statua Veneris in loco Crucifixionis? Cor nostrum veri Dei Residentia est, illud sibi specialiter sacra- vit ac dedicavit, ille est ei optabilis locus, ut loquitur Rupertus: quanta proinde indignitas, quantum nefas & sacrilegium censeretur, tam turpia idola & imagines ibi hospitari! O si amorem istum, quo creaturas tam perditè amamus, in earum creatorem transferremus, quàm beati, quàm felices essemus! expertus enim potest credere, quid sit Deum diligere. Interrogabat alicubi locorum discipulos suos & literarum & virtutum diligens Pædagogus, ut si fata illis suo liceret componere arbitrio, quam quisque fortiri vellet vitæ conditionem, libere profiterentur. Primus regium se optare fastigium dixit, nullâ quidem ambitione, sed ut quàm plurimos posset juvare. Alter Imperatorias artes, fortunamque, quò barbaros Ecclesiæ hostes bello contunderet, ac sub jugum mitteret. Edvardus quidam Anglus, ubi ad eum dicendi vires sunt delata:

Qq 2

ego

* Pint. Rami-
mirex. in
Apoc. ep.Judic. 18.
24.V. Zehent:
in promont:
malæ spei l.
2: S. 3.Rupert. l. 6.
de victor.

verbi c. 25.

Rho var.
hif. l. i. c. i.

ego verò, inquit, quam maximè Deum
amantis sorte unicè me beatum existima-
rem. Quare quacung, demum vitæ con-
ditio pluribus amato Deo obsequijs præ-
standis est opportunior, ea mihi præ omni-
bus arridet. Rectissimè tu sapuisti ô
Adolescens, meritoque tibi palma pro
tam docto responso debetur. Lege-
ras fortè illud D. Augustini: quan-
quam hæc infima habent suas delectatio-
nes, suosq, amores: non tamen tali modo
delectant, sicut tu Deus noster. Tui
enim amor savoris est & quietus: nam
pectora, qua possides, dulcedine & savi-
tate replet. Et contra amor seculi, &
carnis anxius est, & perturbatus: ani-
mas certè, quas ingreditur, quietas esse
non patitur. Semper enim suspicionibus,
& perturbationibus, varijsq, timoribus
solicitat eas. Tu itaq, es delectatio pecto-
rum, & merito. Qui intrat in te bone
Domine, intrat in gaudium Domini sui.
Ita intravit B. Catharina Genuensis,
cui semel gustatus Deus adeo sapuit,
ut tota in ipsum amando transforma-
ta videri potuerit. Cor ejus tanto ar-
debat calore, ut vix manu contingi va-
leret, & subinde tantopere æstuavit,
ut si æstus ille ad biduum durasset, ca-
lorem naturalem extinxisset. Hor-
rebat dicere verbum hoc *Ego & Me*:
cumque illud interdum cogere-
tur, pronunciare, simul intra se loquens, &
seipsam quasi corrigens, dicebat: *me-
um me, meum ego est Deus*. Didice-
rat hoc ab ipso Spiritu Sancto, qui ei
suaferat, ut has tres sibi præfigeret re-
gulas: primam, ut nunquam diceret,
volo, vel nolo; secundam, ut nunquam
haberet in ore *meum, vel nostrum*; ter-
tiam, ut nunquam se excusaret, sed
semper accusaret. Præterea, ut pro-
se acciperet quasi tesseram & funda-
mentum vitæ spiritualis, ex *Pater no-
ster*, FIAT; ex *Ave Maria*, IESVS;
& scriptura sacra verbum AMOR.
Intravit S. Philippus Neri, cui u-
num pectus amando Deo non suffecit,
ut necesse fuerit illud ampliari; legi-
tur enim de illo: *charitate Dei vulne-
ratus languebat jugiter, tantoq, cor ejus
æstuabat ardore, ut cum inter fines suos
contineri non posset, illius sinum contractis,
atq, elatis duabus costulis, mirabiliter
Dominus ampliaverit*. Intravit Beatus
Stanislaus Kostka, cujus item pectus
frigida attemperari oportuit, ne om-
nino combureretur: ita divino amo-
re ardebat. Quam præclare dixit
Gregorius Nazianzenus, debere nos-
toties Dei meminisse, quoties respira-
mus! Quæ enim dulcior recorda-
tio, quam Dei? Quid tam volupe ac-
Deum semper in mente & in ore ha-
bere? Dicat S. Franciscus Seraphicus,
quam jucundum illi hoc fuerit exerci-
tium, cum totis noctibus satis inge-
minare non poterat: *Deus meus, &
omnia*. Dicat S. Franciscus Xave-
rius, qualem habuerit salivam, dum
ex longo ad Deum suspirandi usu, e-
tiam dormiens in has voces erumpe-
bat: *ô bone IESU! IESU creator
mei! Deus cordis mei, & vita anima
mea!* Dicat Franciscus Binantus Or-
dinis Minimorum, qui eadem verba,
semper in ore habebat; subindeque
ingenti suspirio edito millies repetijt:
ô bone Deus! Dicat Jacobus Cerrutus
Societatis JESU, qui quotidie millies
in

Aug. Me-
dit. c. 31.

Baccius in
ejus vita,
& Brev.
Rom. 26.
May.

in DEVM novâ semper amoris pennâ ferebatur. Dicat Didacus Martinez, ejusdem Societatis, qui præter decem orationis horas in dies singulos eliciebat, cum summa diligentia ad calculum quater mille actus amoris DEI. Dicat Franciscus Svarez, vir undequaque Doctissimus, (qui ut Augustinus de Varrone ait: *tam multa legit, ut ei scribere vacasse miremur, tam multa scripsit, quam multa vix quemquam legere potuisse credamus,*) dicat, inquam, quomodo ei inter tot lucubraciones sapuerit Deus, à quibus (præter prolixas aliquot horarum preces) centum amoris actibus in eum quotidie abstrahatur. Dicat denique, ut sexcentos alios præteream, B. Maria Oegnia-

Aug. de Ci-
vil. l. 6. c. 2.

censis, quæ per diem centies mille genuflexionibus, in divinæ bonitatis abyssum sese demittebat. Fuerat superiore seculo erectum in Vrbe sodalitium *Divini amoris*. O si omnes ex hoc sodalitio essemus! ô si vel primis labris gustaremus, & videre mus (quod Regius Propheta clamât) quàm *suavis*, quàm dulcis, quàm melleus, quàm sapius, quàm bonus sit *Dominus*; profectò nemo nostrum esset, qui non usq; ad ultimum halitum cum Vrsulina Virgine Victoria occineret: *O Deus!*

*O IESU! mi dulcis amor, nil diligo
præ te;
Tu Sponsus meus es; mens mea sponsa
tua est.*

DOMI-